18/02/2024

Το Αποστολικό Ανάγνωσμα της Κυριακής της Χαναναίας

/ Ορθόδοξες Προβολές

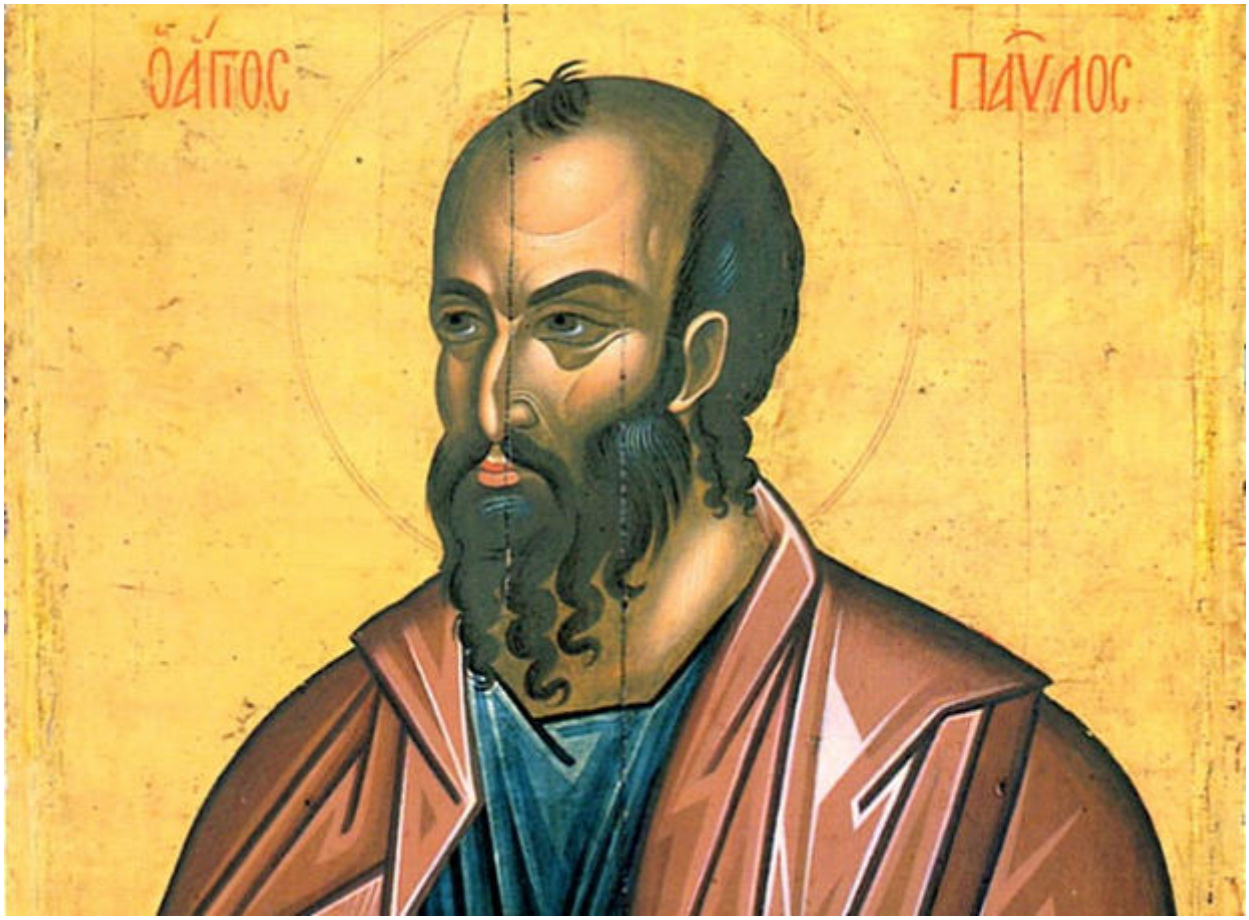

Το Αποστολικό Ανάγνωσμα της Κυριακής ΙΖ’ Ματθαίου (Χαναναίας), Β΄Κορ. στ’16 ζ’ 1 (18-02-2024)

Ξένιας Παντελή, θεολόγου

Πρωτότυπο Κείμενο

Ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐστε ναὸς Θεοῦ ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς «ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός. Διὸ ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε, κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ». Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς

ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ.

Νεοελληνική Απόδοση

Αδελφοί, εσείς είστε ναός του ζωντανού Θεού, όπως ο ίδιος είπε: *θα κατοικήσω ανάμεσά τους και θα πορεύομαι μαζί τους, θα είμαι Θεός τους, κι αυτοί θα είναι λαός μου.* Γι' αυτό ο Κύριος λέει: *φύγετε μακριά απ' αυτούς και ξεχωρίστε. Μην αγγίζετε ακάθαρτο πράγμα, κι εγώ θα σας δεχτώ. θα είμαι για σας ο Πατέρας, κι εσείς θα είστε γιοι και θυγατέρες μου,* λέει ακόμα ο παντοκράτορας Κύριος. Αφού λοιπόν, αγαπητοί μου, έχουμε αυτές τις υποσχέσεις, ας κα-θαρίσουμε τους εαυτούς μας από καθετί που μολύνει το σώμα και την ψυχή. Ας ζήσουμε μια άγια ζωή με φόβο Θεού.

Σχολιασμός

Στο σημερινό αποστολικό ανάγνωσμα γίνεται λόγος για τη σχέση του χριστιανού με το Θεό. Ο Απόστολος Παύλος χρησιμοποιεί ποικίλους συμβολισμούς και παραστάσεις, καταλήγοντας σε συμπεράσματα που είναι χρήσιμα για τη χριστιανική ζωή. Έπειτα διακηρύσσει ότι οι χριστιανοί είμαστε «ναός του Θεού του ζώντος. Προσδιορίζει στη συνέχεια τόσο τις σχέσεις τους με τον κόσμο, όσο και το χρέος τους απέναντι στους ίδιους τους εαυτούς τους , που είναι η καθαρότητα σαρκός και πνεύματος και η επιδίωξη του αγιασμού.

Ο Απ. Παύλος τονίζει ότι εμείς οι χριστιανοί είμαστε «ναός Θεού ζώντος». Είμαστε λοιπόν κατοικητήριο του Θεού. Αυτό ακριβώς σημαίνει η λέξη «ναός». Γι' αυτό άλλωστε συχνά ο μέγας Απόστολος συνιστά την πνευματική και ηθική καθαρότητα. Ο Απόστολος Παύλος θέλοντας να πείσει τους Κορινθίους ότι αυτά που τους γράφει δεν είναι κάτι δικό του, αλλά θεϊκή διακήρυξη, προσφεύγει στην Παλαιά Διαθήκη. Συγκεκριμένα ο Παύλος επικαλείται λόγια του ιδίου του Θεού προς τον Ισραήλ (βλ. Λευϊτ. 26, 11-12 και Ιεζ. 37, 27): «ενοικήσω εν αυτοίς και εμπεριπατήσω και και έσομαι αυτών Θεός, και αυτοί έσονταί μοι λαός». Ο Θεός είναι παρών στον κόσμο και την ιστορία. Με την ενανθρώπιση του Υιού και Λόγου του Θεού, εκπληρώνεται η υπόσχεση του Θεού προς τον περιούσιο λαό του. Ο Χριστός είναι ο σαρκωμένος Λόγος του Θεού, η Σοφία του Θεού, η όντως Ζωή, η αληθινή Δικαιοσύνη το Φως των εθνών και η Απολύτρωση για τους ανθρώπους.

Ωστόσο η σχέση αυτή, που ο ίδιος ο Θεός εγκαθιδρύει, συνεπάγεται από μέρους μας ένα χρέος. Το χρέος αυτό είναι απομάκρυνση από την αμαρτία. Από καθετί που μολύνει το σώμα και την ψυχή. Γι' αυτό και καλεί ο Παύλος τους Κορινθίους μέσα

από την επιστολή του αυτή να μην συναναστρέφονται με τους ειδωλολάτρες και τους απίστους, αλλά να διαχωρίσουν τη θέση και τη ζωή τους από αυτούς .Τηρώντας αυτά ο Θεός θα μας δεχτεί κοντά του. Θα γίνουμε παιδιά Του, οι υιοί και οι θυγατέρες Του και Αυτός ο Πατέρας μας. Αυτό μας λέει στον επόμενο στίχο ο θείος Απόστολος: «και έσομαι υμίν εις πατέρα, και υμείς έσεσθέ μοι εις υιούς και θυγατέρας…». Η σχέση μας με το Θεό είναι σχέση πατέρα – παιδιού. Μια σχέση πνευματική και αγαπητική. Η σχέση αυτή προαναγγέλεται στην Παλαιά Διαθήκη, όπως για παράδειγμα στο Β΄ Βασιλειών (7, 14) και στον προφήτη Ιερεμία (38,1 • 39, 38). Μάλιστα τα λόγια που παραθέτει στο στίχο 18 είναι βασισμένα στα χωρία αυτά της Παλαιάς Διαθήκης. Η υπόσχεση αυτή του Θεού, που προαναγγέλεται στην Παλιά διαθήκη, βρίσκει την πλήρη εκπλήρωση της στην Καινή Διαθήκη, στο πρόσωπου του Θεανθρώπου Χριστού. Άλλωστε ας μην ξεχνάμε ότι το προαιώνιο σχέδιο του Θεού, ήταν ο άνθρωπος να ξαναγίνει παιδί του. Ο Θεός μας προόρισε να γίνουμε και πάλι παιδιά του: «προορίσας ημάς εις υιοθεσίαν δια Ιησού Χριστού» (Εφεσ. 1, 5).

Παράλληλα οι επαγγελίες του Θεού προς το λαό του, προς τα παιδιά Του, είναι αρκετές και αναμφίβολα κοσμοσωτήριες και λυτρωτικές. Ο Θεός μας κάνει και πάλι παιδιά του, μας καλεί σε υιοθεσία και μας χαρίζει τη λύτρωση με το σταυρικό μαρτύριο του Υιού Του. Μας εξαγόρασε από την κατάρα του νόμου. Ο Θεός επίσης είναι παρών στην ιστορία. Περπάτησε ανάμεσα μας. Από όλα αυτά όμως απορρέουν και κάποιες υποχρεώσεις για εμάς τους χριστιανούς. Ή καλύτερα υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις για να γίνουμε παιδιά του Θεού και να πετύχουμε τη θέωση. Και αυτές είναι να καθαρίσουμε τον εαυτό μας από καθετί που μολύνει το σώμα και τη ψυχή. Αυτό μας προτρέπει στον πρώτο στίχο του κεφαλαίου 7, ο απόστολος των εθνών: «…καθαρίσωμεν εαυτούς από παντός μολυσμού σαρκός και πνεύματος…». Με απλά λόγια μας καλεί να καθαρίσουμε το σώμα και τη ψυχή από τα πάθη και τις αμαρτίες. Το πάθος είναι ασθένεια της ψυχής. Είναι εμπαθής κατάσταση της ψυχής. Είναι ακόμη διαστροφή των ψυχικών δυνάμεων. Παρά φύσιν κατάσταση και κίνηση της ψυχής. Τα πάθη δεν ανήκουν στη φύση του ανθρώπου, αλλά αποτελούν παρά φύσιν καταστάσεις. Οι αμαρτίες είναι η εξωτερίκευση και ενεργοποίηση των παθών. Είναι οι συγκεκριμένες πράξεις οι οποίες μας απομακρύνουν από το Θεό και μολύνουν το σώμα, αλλά και τη ψυχή. Το αμάρτημα είμαι μια ηθική πτώση, μια αστοχία. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι είναι δυνατόν να υπάρχουν και πάθη που είναι κρυφά, γιατί δεν δόθηκε η αφορμή να ενεργοποιηθούν με συγκεκριμένες αμαρτίες. Και αυτά όμως είναι επικίνδυνα, γιατί μένουν απαρατήρητα και δεν πολεμούνται.

Ο Απόστολος Παύλος κάνει αναφορά για το «μολυσμό της σαρκός», εννοεί τις αμαρτωλές πράξεις, οι οποίες κατά πρώτο λόγο μολύνουν το σώμα μας που είναι

«ναός Θεού ζώντος». Όταν αναφέρεται σε «μολυσμό του πνεύματος», εννοεί τα πάθη που φωλιάζουν στη ψυχή, τους εμπαθείς και πονηρούς λογισμούς. Φυσικά αυτά είναι αλληλένδετα: τόσο τα πάθη, όσο και οι αμαρτίες μολύνουν το σώμα, αλλά και τη ψυχή. Η ζωή του χριστιανού είναι ένας συνεχής αγώνας για κάθαρση από τα πάθη και τις αμαρτίες. Αυτό άλλωστε μας καλεί να πράξουμε και ο απόστολος Παύλος. Η κάθαρση από τα πάθη οδηγεί στη θέωση, στην ένωση με το Θεό, που είναι και ο στόχος της ζωής του ανθρώπου.

Εν κατακλείδι είναι μεγάλη τιμή για το χριστιανό να είναι ένας έμψυχος ναός του Θεού. Να αποτελεί κατοικητήριο του Αγίου Πνεύματος, τον τόπο όπου φανερώνεται και αναπαύεται η Τριαδική χάρη. Και πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι ο άνθρωπος δεν είναι ένας χειροποίητος αλλά θεόπλαστος ναός. Τον κατασκεύασε ο ίδιος ο Θεός, γιατί αγαπά να παραμένει και να κατοικεί μέσα μας, αρκεί εμείς να τον θεοποιούμε αυτό το ναό να τον διατηρούμε καθαρό και ευπρεπισμένο. Να το διαφυλάσσουμε από κάθε είδους φθορά που επιφέρει η αμαρτία. Να προσπαθούμε να αγωνιζόμαστε να παραμένει απρόσβλητο από κάθε μολυσμόν σαρκός και πνεύματος. Να επιδιώκουμε ασταμάτητα τον αγιασμό του.